

การจัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาความเป็นเลิศ (Reinventing University)

เนื้อหาการประชุม

- สถาบันอุดมศึกษาจัดทำข้อเสนอโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 และจัดส่งมายัง สป.อว. ภายในวันที่ 10 พ.ค. 67
- สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ตอบโจทย์ 'การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่สำหรับสถาบันอุดมศึกษา'
- สถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จะต้องมียกงบประมาณจากสถาบันอุดมศึกษาสมทบ อย่างน้อยร้อยละ 20 ของงบประมาณที่ได้รับ

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

- ดำเนินงานตามกรอบนโยบายของ อว. ไม่เป็นโครงการของคณะใด คณะหนึ่ง หรือคณะบุคคล
- เป็นสถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงาน
- ทีมคณะทำงาน เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับอธิการบดีหรือ รองอธิการบดี เป็นหัวหน้าโครงการ
- ดำเนินงานไม่เกิน 10 เดือน (มิถุนายน 67 - มีนาคม 68) หากไม่แล้วเสร็จมีสิทธิ์ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน 6 เดือนเท่านั้น

ภาคเหนือ - Creative Lanna

พื้นที่เป้าหมาย : เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - Mekong Tourism

พื้นที่เป้าหมาย : เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ สกลนคร

ภาคกลาง - Art & Creativity

พื้นที่เป้าหมาย : กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ชัยนาท ราชบุรี

ภาคตะวันออก - Tourism

พื้นที่เป้าหมาย : ลิดีบ หัตยา เกาะเสม็ด เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด/ภาคตะวันออก

ภาคใต้ - Premium Tourism

พื้นที่เป้าหมาย : ภาคใต้

ภาคใต้ชายแดน - Eco - Tourism

พื้นที่เป้าหมาย : ภาคใต้ชายแดน

วัตถุประสงค์

- เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนาคนในพื้นที่ให้มีความรู้ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มาสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพื้นที่ที่มีการพัฒนาหลักสุดจากความต้องการของท้องถิ่น การพัฒนาบุคลากรภาครัฐโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจสังคม (Socio - economic)
- เพื่อใช้ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและงานสร้างสรรค์รวมทั้งองค์ความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่ม 3 สร้างชุมชนท้องถิ่นให้มีรายได้จากเศรษฐกิจฐานมูลค่า (Value-Based Economy) โดยอาศัยกลไกการทำงานด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับหน่วยงาน และชุมชนท้องถิ่น

ข้อจำกัด

- ระวังการใช้งบประมาณที่ซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับจากแหล่งทุนอื่น และเน้นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

Creative Economy พาเศรษฐกิจไทยก้าวไกลสู่สากล

วันที่เผยแพร่ 13 ตุลาคม 2021 13314 Views

Share : _

ยุคนี้อยากสำเร็จต้องสร้างสรรค์

Creative Economy

พาเศรษฐกิจไทยก้าวไกลสู่สากล

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ การนำสินค้าหรือบริการมาเพิ่มมูลค่า โดยผ่านการคิดอย่างสร้างสรรค์ และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงพื้นฐานทางวัฒนธรรม สังคม เข้ามาช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน

ทำไมต้อง Creative Economy ?

- ในอนาคตมีแนวโน้มจะมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ทำให้เอเชียมีแนวโน้มที่เศรษฐกิจจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว
- ไทยมีความได้เปรียบด้านวัฒนธรรม และภูมิปัญญาด้านงานศิลปหัตถกรรม
- พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป มักเลือกซื้อสินค้าที่มีเอกลักษณ์

กำลังแรงงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

เมื่อเทียบกับประเทศต้นแบบด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างประเทศฮังการีและสวีเดน จะพบว่ามีปัจจัยที่ใช้ส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ใกล้เคียงกัน แต่กำลังแรงงานของไทยน้อยกว่ามาก และมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ข้อมูลจาก : รายงานการวัดระดับดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย

ฮังการี	9.31 แสนคน
ไทย	15.9 แสนคน

ปรับกลยุทธ์เศรษฐกิจไทย

- ตั้งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy Agency)
- มุ่งเน้นการเพิ่มคุณค่า สร้างมูลค่าให้สินค้าไทยที่มีศักยภาพ
- เป็นการพัฒนาอย่างสมดุลและตั้งอยู่บนพื้นฐานความได้เปรียบ
- เป็นต้นแบบส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทยทั้ง 15 สาขา และบรรจุเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ภายใต้วาระแห่งชาติ BCG Economy Model

เศรษฐกิจสร้างสรรค์พาไทยก้าวไกลระดับโลก

ปัจจุบันโลกมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย หลายประเทศทั่วโลกจึงมีแผนผลักดันนโยบายต่างๆ ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจผ่านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมไปถึงการพัฒนาความสามารถของประชาชนในประเทศด้วย

วันนี้ สอวช. จึงอยากแนะนำให้ทุกคนรู้จักกับอีกหนึ่งระบบเศรษฐกิจที่กำลังเป็นที่สนใจอย่าง Creative Economy หรือ ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้คำนิยาม Creative Economy ไว้ว่า “เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการสร้างและใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม การส่งเสริมความรู้ของสังคม เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ”

หรือถ้าพูดให้เข้าใจง่ายๆ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ก็คือ การนำสินค้าหรือบริการมาเพิ่มมูลค่า โดยผ่านการคิดอย่างสร้างสรรค์ และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงพื้นฐานทางวัฒนธรรม สังคม เข้ามาช่วยในการสร้างสรรค์ผลงานนั่นเอง

จากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกในอนาคต จะมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในเอเชีย ทำให้มีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีโอกาสที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเปลี่ยนศูนย์กลางอำนาจมาอยู่ที่แถบเอเชียมากขึ้น

จึงน่าจะเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะได้ปรับกลยุทธ์ทางเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มคุณค่า สร้างมูลค่า และส่งเสริมความสามารถให้สินค้าไทยที่มีศักยภาพในการแข่งขันอยู่แล้ว มาสร้างสรรค์ให้เกิดความแตกต่างเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันแบบเดิมๆ

“เศรษฐกิจสร้างสรรค์” จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยเน้นการพัฒนาอย่างสมดุล และยั่งยืนบนพื้นฐานความได้เปรียบของประเทศ ทั้งในด้านความหลากหลายของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาด้านงานศิลปหัตถกรรมที่สามารถนำมาต่อยอดในเชิงความสร้างสรรค์ได้ ซึ่งในปัจจุบัน “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ได้ถูกบรรจุเป็นหนึ่งในสาขา ภายใต้ระเบียบวาระแห่งชาติ BCG Economy Model สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลมองเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy Agency หรือ CEA) ขึ้นในรูปแบบขององค์การมหาชน เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผ่านการพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงาน การสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสม ที่จะเชื่อมโยงภูมิปัญญา วัฒนธรรม และภาคการผลิตจริง และมีการเดินทางส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทยใน 15 สาขา ได้แก่ 1. งานฝีมือและหัตถกรรม 2. ดนตรี 3. ศิลปะการแสดง 4. ทัศนศิลป์ 5. ภาพยนตร์ 6. การแพร่ภาพและกระจายเสียง 7. การพิมพ์ 8. ซอฟต์แวร์ 9. การโฆษณา 10. การออกแบบ 11. การให้บริการด้านสถาปัตยกรรม 12. แฟชั่น 13. อาหารไทย 14. การแพทย์แผนไทย 15. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการผลักดันวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ 5 F ได้แก่ 1. อาหาร (Food) 2. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) 3. ผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น (Fashion) 4. มวยไทย (Fighting) และ 5. การอนุรักษ์และขับเคลื่อนเทศกาล ประเพณีสู่ระดับโลก (Festival)

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และโอกาสในการเติบโตของอุตสาหกรรมงานฝีมือและหัตถกรรมในอนาคตและชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจสร้างสรรค์กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และกระแสดความต้องการของผู้บริโภคที่มีแนวโน้มเปลี่ยนไปจากแต่ก่อน ว่าผู้บริโภคจะเลือกซื้อสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากกว่าสินค้าที่พบได้ทั่วไป และยังคงเลือกใช้สินค้าที่มีความยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีกระแส Digital Craft Trend หรือการสร้างสรรคงานฝีมือที่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งอีกด้วย เช่น ใช้เครื่องพิมพ์ 3 มิติในการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ รวมไปถึงการนำเครื่องจักรเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อความรวดเร็วและได้มาตรฐาน เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ผลิตงานฝีมือไม่ควรมองว่าระบบดิจิทัลเป็นทางเลือกใหม่ที่สามารถทดแทนการทำงานรูปแบบเดิม แต่ควรมองว่าระบบดิจิทัลจะเข้ามาช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ของเราก้าวไปอีกขั้นได้

อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ กำลังคน เมื่อเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศต้นแบบด้านความคิดสร้างสรรค์ในอาเซียน อย่างประเทศอินโดนีเซียแล้ว จะพบว่า มีระดับคุณภาพของปัจจัยที่ใช้ส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ใกล้เคียงกัน แต่อินโดนีเซียมีการจ้างงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ถึง 15.9 ล้านคน ส่วนไทยมีจำนวนแรงงานสร้างสรรค์เพียง 9.31 แสนคน และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และเศรษฐกิจไทยที่เติบโตช้าลง ทั้งนี้หากมองในมุมที่ว่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ส่วนใหญ่ขับเคลื่อนได้จากกำลังแรงงานที่มีประสิทธิภาพแล้ว ทำให้ในอนาคตอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของอินโดนีเซียอาจมีมูลค่าสูงขึ้นแซงหน้าไทยได้ไม่ยาก

ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไทยให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีการถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง เพราะวัฒนธรรมท้องถิ่นจะส่งผลให้เกิดความหลากหลายในงานฝีมือ และยังเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังต้องสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนไทย และผู้อยู่ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย ในการนำศิลปวัฒนธรรมไทยมาสร้างสรรค์ เพราะคนกลุ่มนี้จะเป็นกำลังสำคัญในอนาคต ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผลักดันให้สินค้าไทยได้เป็นที่รู้จักในระดับโลก

เรียกว่าระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์นั้น นอกจากจะช่วยให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนแล้ว ยังเป็นการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนในประเทศได้อย่างทั่วถึงอีกด้วย